

Občianska náuka 7. ročník

Charakteristika predmetu

Predmet občianska náuka prispieva k vytváraniu a rozvoju sociálneho a občianskeho vedomia žiakov. Prostredníctvom vymedzených pojmov a výkonov sprostredkuje potrebné vedomosti, zručnosti a nadobúdanie spôsobilostí, ktoré im umožnia orientovať sa v sociálnom prostredí a v bežných životných situáciách. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v socializačnom procese. Vede ich k poznávaniu svojej rodiny, školy, obce, regiónu Slovenska, Európskej únie. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva, umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti, ktorej jedným z dôležitých predpokladov je kritické myslenie.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelanie	
Názov predmetu:	Občianska náuka
Ročník:	siedmy
Časová dotácia:	1 hod. týždenne/33 hod. ročne
ŠVP:	1 hod.
ŠkVP:	1 hod.
Vyučovací jazyk:	slovenský

Učebné osnovy

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmet občianska náuka.

Ciele predmetu

Predmet primerane veku oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcom a spoločnosťou, podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Kľúčové kompetencie

- Pestovať u jednotlivcov vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti v spoločnosti,
- učiť ich realisticky sa spoznávať, hodnotiť seba samých,
- osvojovať si pravidlá a normy spoločenského spolunažívania,
- uvedomovať si práva a povinnosti, primerane svoje práva obhajovať,
- preberať zodpovednosť za vlastné názory, postoje a dôsledky konania,
- uznávať základné princípy demokracie,
- budovať tolerančný prístup k iným názorom, postojom, hodnotám a kultúram,
- učiť sa aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti,
- získavať základné vedomosti sociálnoekonomickom a právnom fungovaní spoločnosti.

Obsah vzdelávania

1. **téma: Postavenie jednotlivca v spoločnosti**
(17 hodín)

Obsahový štandard

osobnosť človeka
socializácia jednotlivca
sociálna komunikácia
učenie
sociálne skupiny
sociálne vzťahy

zdravý životný štýl

Výkonový štandard

Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:

- simulovať v rolových hrách základné typy osobnosti podľa temperamentu;
- rozpoznať prejavy kladných a záporných charakterových vlastností konkrétneho človeka;
- porovnať rôzne spôsoby učenia sa;
- zhodnotiť prínos spolupráce a súťaženía v sociálnej skupine;
- rozpoznať pozície a roly jednotlivcov v sociálnych skupinách;
- identifikovať jednotlivé životné štýly;
- zdôvodniť svoj výber vhodných a nevhodných spôsobov trávenia voľného času.

2. téma: Sociálne vzťahy v spoločnosti (16 hodín)

Obsahový štandard

spoločnosť

sociálne zmeny v spoločnosti

sociálne a politické napätia – konflikty, vojny, extrémizmus

tolerancia

dobrovoľníctvo

charitatívna činnosť

Výkonový štandard

Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:

- analyzovať štruktúru spoločnosti podľa veku, pohlavia, náboženstva, vzdelania, národnosti;
- určiť hlavné príčiny sociálnych zmien v spoločnosti a ich dôsledky;
- uviesť príklady rozmanitosti kultúr v Slovenskej republike;
- rozpoznať prejavy šikanovania, extrémizmu, vandalizmu;
- vysvetliť príčiny rôznych konfliktov v spoločnosti;
- navrhnuť konkrétne formy pomoci pre zdravotne postihnutých a starých ľudí v okolí.

Prierezové témy

Prierezové témy - mediálna výchova, multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, regionálna výchova, dopravná výchova, ochrana života a zdravia, etická výchova, environmentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť - sú integrované do jednotlivých tematických celkov.

V rámci vyučovacieho procesu sa bude klásť dôraz na rozvoj čitateľskej gramotnosti a pozornosť sa bude venovať výchove k ľudským právam.

Metódy a formy

Učiteľ používa pri výučbe metódy:

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž)
- problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)
- diagnostické metódy

Učebné zdroje

Hlavnými učebnými zdrojmi sú predovšetkým učebnica, internet, publicistická literatúra, odborná literatúra, noviny, tlač, elektronické médiá, získavanie informácií z priamych zdrojov.

Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia zisťujú, či žiak zvládol alebo nezvládol výkonový štandard a zároveň stanovujú, ako sa zistí, či si žiak dané kompetencie osvojil. Občianska náuka v 7. ročníku nebude na vysvedčení hodnotená známkou. Pre úspešné absolvovanie predmetu žiak primerane svojim schopnostiam a možnostiam musí:

- ♣ aktívne pracovať na vyučovacej hodine,
- ♣ chodiť na vyučovanie pripravený,
- ♣ vedieť odpovedať na otázky a riešiť zadané úlohy,
- ♣ nosiť potrebné učebné pomôcky,
- ♣ vypracovávať domáce úlohy,
- ♣ pri skupinovej práci sa tvorivo zapájať do riešenia problému,
- ♣ vedieť získavať potrebné informácie,
- ♣ vypracovať a odovzdať záverečný projekt alebo prezentáciu na zadanú alebo zvolenú tému.

Hodnotiace portfólio

- Projekt – Môj životný štýl
- Prezentácia – Dobrovoľnícke organizácie na Slovensku a ich charitatívna činnosť